

Głos Pomorza

dawniej „Głos Wąbrzeski”

PISMO SPOŁECZNE, GOSPODARCZE, OŚWIATOWE I POLITYCZNE DLA WSZYSTKICH STANÓW

Nr 22

Wąbrzeźno, wtorek dnia 21 lutego 1939

Rok 21

Młodzież gimnazjum potrzebuje pomocy

Jednym z najbardziej podstawowych warunków istnienia sprawiedliwości społecznej, jest tak zwany równy start życiowy. Polega on przede wszystkim na swobodnym dostępie do szkół wszystkich stopni całej młodzieży, bez względu na jej pochodzenie społeczne i możliwości materialne.

W Polsce, gdzie zasada sprawiedliwości społecznej jest powszechnie uznana i usilnie realizowana, zwracano zawsze baczną uwagę na zapewnienie młodzieży pełnej możliwości kształcenia się Niski poziom zamożności ogółu oraz duża ilość młodzieży powodowały konieczność uruchomienia znacznych funduszy nie tylko na deficytowe prowadzenie szkół tj. utrzymywanie ich z funduszy publicznych, a nie z opłat za naukę, ale także i na bezpośrednią pomoc dla uczącej się młodzieży. Specjalny nacisk kładziono na pomoc dla najstarszej warstwy uczniów, tj. dla młodzieży akademickiej. Było to zupełnie usprawiedliwione, gdyż wyższe studia odbywa się w takim wieku, gdzie nawet w stosunkowo zamożnych społeczeństwach rodzina nie ma już możliwości ponoszenia kosztów dalszego kształcenia.

Należy stwierdzić, że system pomocy młodzieży akademickiej został rozbudowany do pokaźnych rozmiarów. Co piąty student otrzymuje zwolnienie z połowy opłat uczelnianych. Również co piąty student otrzymuje stypendium lub kilkuset złotych pożyczkę. Niezależnie od tego wydatki skarbu państwa na pomoc w naturze (mieszkaniową żywnościową itp.) dochodzą do ok. 60 złotych rocznie na każdego studenta. Te same mniej więcej wysokości osiągają fundusze społeczne, zebrane przez Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Akademickiej oraz przez Bratnie Pomoc. Dzięki temu studenci szkół wyższych są warstwą młodzieży, korzystającą z największych świadczeń publicznych.

Wydaje się zatem, że dalsza rozbudowa systemu pomocy dla młodzieży akademickiej, a zwłaszcza dalsze obciążanie skarbu państwa nie jest już możliwe.

Tym bardziej, że szczupłe zasoby, jakimi dysponować można, muszą być równomiernie rozprowadzone, zaspakajając możliwie wszystkie potrzeby.

Badania statystyczne nad składem społecznym uczącej się młodzieży przeprowadzone z ramienia ministerstwa oświaty przez dr. Mariana Falskiego wykazały z całą pewnością, że na wyższych stopniach nauczania struktura społeczna młodzieży nie wykazuje większych różnic. W szczególności skład społeczny młodzieży studiującej na wyższych uczelniach i w ostatniej klasie liceum jest prawie identyczny. Natomiast bardzo intensywna selekcja społeczna odbywa się przy przejściu ze szkoły powszechnej do gimnazjum oraz w okresie nauki na stopniu gimnazjalnym.

Poza tym należy zwrócić uwagę na stale malejący udział dzieci z uboższych warstw ludności wśród ogółu młodzieży uczęszczającej do szkół średnich i wyższych. Np. z danych, przytoczonych w świeżo wydanej pracy Instytutu Spraw Społecznych pt. „Młodzież sięga po pracę” wynika, że w roku szkolnym 1935/36 było w 2-giej klasie licealnej (8-mej klasie gimnazjum starego typu) 15,7 proc. dzieci chłopów i robotników rolnych, a w czwartej klasie gimnazjum nowego typu w tym samym roku tylko 10 proc.

Nabożeństwo żałobne za Ojca Świętego w Moskwie

MOSKWA. W piątek we francuskim kościele katolickim pod wezwaniem św. Ludwika w Moskwie odbyło się uroczyste nabożeństwo żałobne za spójność duszy zmarłego Papieża Piusa 11-go. W nabożeństwie wzięli udział członkowie korpusu dyplomatycznego oraz ludność katolicka. Ambasada polska była reprezentowana na nabożeństwie przez ambasadora Grzybowskiego i wyższych urzędników ambasady.

Janikowski przyjęci zostali przez Camerlenga świętego kościoła katolickiego Pacelli.

Przyjazd podsekretarza stanu Szembeka do Rzymu wzbudza wielkie zainteresowanie

CITTA DEL VATICANO. „Osservatore Romano” przywiązuje dużo uwagi do przyjazdu podsekretarza stanu Szembeka, delegowanego przez Rząd Polski na uroczystości pogrzebowe. „Osservatore Romano” wiadomość o przyjeździe min. Szembeka podaje pod trylamiowym tytułem. Równocześnie dziennik opisuje nabożeństwo żałobne odprawione dziś w kościele św. Stanisława za spójność duszy Papieża Piusa XI-go.

CITA DEL VATICANO. W piątek wieczorem podsekretarza stanu w ministerstwie spraw zagranicznych Szembek oraz chargé d'affaires przy Watykanie

PARYŻ. Minister spr. zagr. rządu madryckiego Del Vayo wyjeżdża dziś z powrotem do Hiszpanii

Przed wyjazdem min. del Vayo odbył

Min. Beck zachorował

Minister spraw zagranicznych Beck zachorował na gripę i nie urzęduje

Dyr. Banku Rzeszy wpadł w roztrój nerwowy

BERLIN. W uzupełnieniu wiadomości, dotyczącej stanu zdrowia dotychczasowego dyrektora banku Rzeszy dr Brinkmana, potwierdzają ze strony miarodajnej, że dr Brinkmann w związku z poważnym rozstrojem nerwowym przewieziony został do sanatorium dla umysłowo chorych, gdzie pozostaje pod obserwacją psychiatry. W tych okolicznościach, jak tu oświadczają, nie może być mowy aby mógł on objąć ponownie swe stanowisko. Odejście Brinkmanna stanowi niewątpliwie dużą stratę dla banku Rzeszy, gdyż uchodził on za najbliższego z kierowników tej instytucji.

Prezydent Azana nie chce wojny

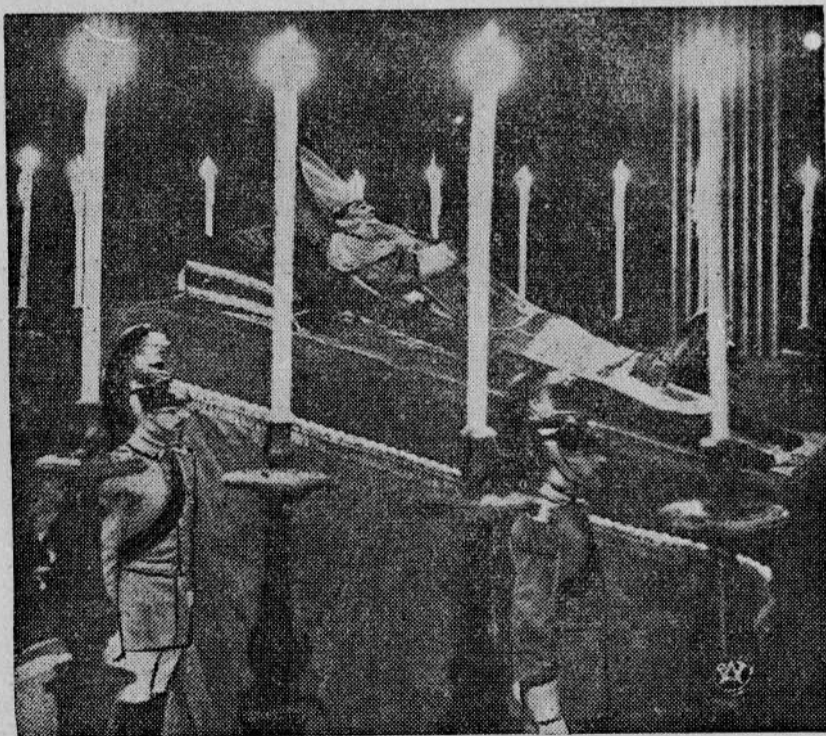
jeszcze jedną rozmowę z prez. Azaną, usiłując nakłonić go do powrotu do Hiszpanii. Jak słychać, prez. Azana odmówił prośbie min del Vayo, nie wierząc w możliwość stawiania dalszego oporu

Rządowi madryckiemu wielce zależało na sprowadzeniu prez. Azany z powrotem do Hiszpanii, celem wzmocnienia swej sytuacji prawno - międzynarodowej

Rządowi madryckiemu wielce zależało na sprowadzeniu prez. Azany z powrotem do Hiszpanii, celem wzmocnienia swej sytuacji prawno - międzynarodowej

W Syrii zaczyna wrzeć

STAMBUŁ. Dziennik „Dzumhuriyet” donosi z Syrii, że w Aleppo i w Lattakie rośnie silnie ruch antyrządowy. Miało miejsce kilka starć pomiędzy wojskiem a ludnością cywilną. W Aleppo władzę objęło dowództwo francuskie. Komunikacja pomiędzy Lattakią a resztą Syrii została przerwana.

Wystawienie zwłok śp. Piusa 11-go na widok publiczny w kaplicy Sykstyńskiej.

Min. Ciano odwiedzi Polskę

WARSZAWA. Dnia 25 bm. przybędzie do Polski z rewizytą minister spraw zagranicznych Italii hr Ciano z małżonką. Pobyt w Polsce potrwa 4 dni.

Ameryka interweniuje w sprawie zajęcia wyspy Hainan

TOKIO. Ambasador Stanów Zjednoczonych udał się w piątek do ministerstwa spraw zagranicznych, gdzie poprosił o udzielenie wyjaśnień w sprawie zajęcia wyspy Hainan Minister Arita zapewnił ambasadora Stanów Zjednoczonych, że rząd japoński nie zamierza przekroczyć granic, określonych koniecznościami wojskowymi. Jak wiadomo, na wyspie Hainan znajduje się znaczna liczba misjonarzy i obywateli Stanów Zjednoczonych, oraz liczne szkoły amerykańskie.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że tak ostre procesy selekcyjne muszą być łagodzone przez zwiększoną pomoc publiczną. Mogą być w tym celu stosowane najrozmaitsze środki interwencyjne, a więc np. akcja stypendialna, organizowanie tanich burs, zwiększenie ulg w opłacie taksy administracyjnej itp. Niezależnie od tego, jaka forma będzie w przyszłości dominowała, jest dziś zupełnie oczywiste, że czynnik państwowy nie będzie mógł zaspokoić wszystkich potrzeb, i że konieczne jest rozłożenie ciężarów także i na samorząd oraz na organizacje społeczne.

Jest również zupełnie pewne, że

wbrew głosom najstarszej i najlepiej zorganizowanej warstwy młodzieży, najbardziej palącą sprawą z zakresu wyrównania startu życiowego jest nie dalsze wzmaganie pomocy dla studentów wyższych uczelni, ale rozszerzenie zorganizowanego systemu opieki materialnej na młodzież gimnazjalną.

